

Bendzsótok a Trabantban A Stúdium Dixieland indulása

Ha valaki még emlékszik a Csinibaba című filmre, akkor nagyjából azt is tudhatja, hogy az alábbi írás miről fog szólni. A filmvásznon az 50-es, 60-as évek világa elevenedett meg, amikor is néhány fiatalember számára a zenekaralapítás és a „Ki Mit Tud?” megnyerése teremtette meg a külföldi utazás lehetőségét. A 80-as évek elején túl voltunk már azon, hogy egy finnországi jutalomutazás reményében csináltunk volna bármit is. Adva volt viszont egy jó hangulatú iskola, melyben a zenének különös jelentősége volt. Nemcsak azért, mert a földszinten működő zeneiskola termeiből kiszűrődő hangok állandó hangulati aláfestéssel szolgáltak, hanem azért is, mert a zenélés, a hangszeres játék különös tekintélynek örvendett a József Attila Gimnáziumban. Köszönhető volt ez elsősorban Sas tanár úrnak, akinek hangulatos óráin még a botfűlűeknek sem kellett az emigráció gondolatával foglalkozni Bartók és Kodály országából, és aki a Jóska napokon valódi eseményt tette a zenével komolyabban foglalkozó tanulók fellépését. Rajta kívül azonban voltak más tanárok is, akik nem rejtették véka alá muzsikus énjüket. Királyhegyi tanár úr nemcsak az iskola párttitkára volt, hanem a zenekarban a prímhegedű szólamot is erősítette. S noha ideológiai alapon valószínűleg nem értett egyet azzal, amikor iskolai ünnepek alkalmával Győri János barátommal boogie-woogie változatban zongoráztuk az Internacionálét, fanyar mosolyon kívül nem kaptunk mást az aktív rezisztencia e hősiességéért. Lukácsi Huba az angol tanítás mellett a népdaléneklés terén is jeleskedett, felvételei manapság is hallhatók a rádióban. Egy fiatal, feltűnően nagy bajuszú tornatanár, Kardos Péter pedig kombi Trabantjában, felkészülve minden eshetőségre, nemcsak – ahogy ő mondta – egy pár 37-es női átlagméret sítakancsot tartott, hanem egy furcsa formájú hangszertokot is. Mint kiderült, egy saját maga által készített bendzsó lapult a tokban, melyet az önképzés diadalaként meg is tudott szólaltatni.

Épp csak elkezdtek a harmadik osztályt, amikor ránk hárult a szalagavató bál megszervezésének feladata. Az oroszlánrészt az F osztályos, azóta médiaszereplőként és borászként is országosan ismertté vált Rókusfalvy Pali vállalta, aki már akkor sem volt híján a kreativitásnak. Azt találta ki, hogy Kardos Péterrel és azokkal, akiket – mint engem is – a Kelenföldi Evangélikus Gyülekezetből ismert, a szalagavatóra egy dixieland zenekart állít össze. Segítségére volt még ebben úttörővasutas korából ismert régi barátja, Tóth Péter és B osztályos csellista barátnője, Bacskay Zsuzsa is, akinek hangszerére – micsoda szentségtörés – basszusgitar húrokat húztunk, így lett a zenekarnak nagy-helyett kisbögőse. Szerénytelenség nélkül állíthatom, hogy a báli bemutatkozást frenetikus siker koronázta, feledtetve a negyedikesekkel a közelő érettségi minden nyűgét. Mi, a zenekar tagjai egy merőben új helyzetben találtuk magunkat, hiszen az első koncert után nem lehetett csak úgy abbahagyni. A vízilabdázóként is sikeres Győri testvérek, János és Gábor, de voltaképp mindnyájan nehezen tudtuk beilleszteni gimnazista hétköznapijainkba a rendszeres próbákat. Fontos volt tehát egy cél, melynek elérése érdekében rangsorolni tudtuk elfoglaltságainkat.

Az 1983-as Ki Mit Tud?-ra szóló felhívást én fedeztem fel egy napilapban és lelkesen újságoltam a zenekar többi tagjainak. Senkit nem kellett győzködni az indulásról, így aztán érettségi évünk a válogatásokon és elődöntőkön való fellépésekkel telt. Az iskolában próbáltunk, egyre többen jártak a koncertjeinkre, dísztermi fellépéseink sok örömet okoztak mindnyájunknak. A verseny döntőjében azt a feladatot is ránk bízták, hogy mi kísérik az akkor még teljesen ismeretlen énekesnőt, Falusi Mariann, aki hosszú közös koncertezés után, a Padödő súlyos egyéniségeként tett szert országos hírnévre. A Ki Mit Tud?-ot végül is megnyertük, a gálaest épp az érettségi bankettünk napjára esett, így bőven volt mit ünnepelni, leginkább Kardos tanár úr legénylakásában...

A siker nyomán számos meghívás érkezett iskolákba, egyetemekre, klubokba, melyek közül azonban a Szent Imre plébánia akkori fiatal káplánjának ötlete különösen emlékezetes maradt. Ő ugyanis a feltámadási körmenetet képzelte el a mi zenekari közreműködésünkkel. A reakciókból ítélve azonban a hívek többsége más véleményen volt. A kubai jutalomúton kívül játszottunk még

mindkét Németországban, Angliában, a Kanári Szigeteken, az akkor még létező Szovjetunióban, így is erősítve a népek barátságát. Közös muzsikálásunk nem volt mindig ellentétektől mentes. Az évek során sokat változott a tagság, mai jazzéletünk számos nagyja kezdte nálunk színpadi pályafutását. Maga a Stúdium Dixieland több, mint tíz év után esett szét, amikor is a zenélésből élő profik és a lelkes amatőrök érdekeit, időbeosztását már végképp nem sikerült összeegyeztetni.

Most már bevallhatom, hogy a zenekar fénykorában gyakran mondogattuk: voltaképp mindegy is, hogy a közönség mit szól, a lényeg az, hogy mi jól érezzük magunkat. Így vált a mi közös zenélésünk fiatalságunk fontos közösségi élményévé. Ennek fényében azt hiszem, nem véletlen: visszatekintve mindnyájunk számára azok a Jóska-napi dísztermi koncertek maradtak a legfontosabb élmények, ahol a saját iskolatársaink, egy éveken, sőt, talán egy életen át meghatározó közösség előtt játszhattunk.

Pröhle Gergely

Budai Ciszterci Szent Imre Gimnázium

1114 Budapest, Villányi út 27.

www.szig.hu | info@szig.hu | Tel.: +36 1 488-56-59 Fax: +36 1 488-56-85

Kettős jubileum - a Studium Dixieland Band koncertje 2012. nov. 7-én, szerdán 19 órakor a díszteremben

**30 éves jubileumi koncert (Pröhle Gergely, Rókusfalvy Pál, Győri János, Győri Gábor, Kardos Péter, Bacskay Zsuzsanna, Tóth Péter, Hajas László)
Szeretettel várjuk a jóskás és szentimrés öregdiákokat, tanárokat, és minden kedves érdeklődőt!**

A Studium Dixieland Band 1982-ben alakult, jórészt a József Attila Gimnázium tanulóiból, akik azonban már a Kelenföldi Evangélikus Gyülekezetből is ismerték egymást. A zenekar létrejöttében ugyanakkor kulcsszerepe volt az iskola egyik testnevelő tanárának, Kardos Péternek, aki jellegzetes alakú bendzsó-tokjával különös színfoltja volt az amúgy is pezsgő zenei életnek. A gyerekkora óta harsonázó Rókusfalvy Pál ötlete volt, hogy a szalagavató bálra álljon össze a zenekar, benne a tanár úrral, Bacskay Zsuzsanna – bőgő helyett – csellistával, Győri János trombitással, Győri Gábor klarinétossal, Tóth Péter tubással, Veperdi Csaba dobossal, Pröhle Gergellyel a zongoránál.

Az együttes hamar népszerűvé vált az iskolában, amit az 1983-as „Ki Mit Tud?” megnyerését követően az országos ismertség is követett.

A zenekar tagjai, akik manapság ugyan többnyire nem foglalkoznak aktív muzsikálással, fontosnak tartják, hogy újra és újra felidézzék életüknek azt az időszakát, amikor a legnemesebb ciszter és jóskás hagyományok jegyében a Villányi úti épület falai között zenéltek – remélhetőleg nem csak a maguk számára maradandó élményt nyújtva.